

Universitätsbibliothek Wuppertal

Davidis Ruhnkenii Opuscula Varii Argumenti, Oratoria, Historica, Critica

Ruhnken, David

Lugduni Batavorum, 1823

Disputatio de Antiphonte

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1660](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1660)

DISPUTATIO

DE

ANTIPHONTE,

ORATORE ATTICO,

quam, praeside

DAVIDE RUHNKENIO,

a. d. xv Maji MDCCLXV in

Academia Lugduno-Batava

defendet

PETRUS VAN SPAAN.

CAPUT PRIMUM.

Cum me ad Oratores Atticos legendos contulissem, ut inde et nativum sermonis Attici leporem cognoscerem, et juris Attici, a quo tanquam fonte Romanorum Jus Civile fluxisse constat, notitiam haurirem, non poteram hujus lectionis exordium rectius capere, quam ab Antiphonte Rhamnusiò, quem Hermogenes *de Formis Oration. L. II. p. 498.* Suidas *v. Μοχθυρδς*, alique Grammatici vocant decem Oratorum Atticorum antiquissimum. Cumque scirem, quantum referat ad scriptorem bene intelligendum, nosse ejus vitam, mores, instituta, res gestas, ingenii monumenta, et alia ejus generis, quidquid ullo modo ad Antiphontem pertineret, diligenter quaerere institui. Congestis omnibus, et ad severius examen revocatis, animadverti, hujus Oratoris historiam mul-

tis

his difficultatibus impediri, quas non omnes superarint duo excellenti ingenio et doctrina Viri, qui ante nos in Antiphontis historia illustranda egregiam operam collocarunt, Joan. Jonsius *de Scriptoribus Hist. Philosoph.* p. 256. et Joan. Taylorus *Lectio. Lysiacar.* C. VII. Acute deinde, ut fieri solet, ipsa difficultate industriam, digna materia visa est, in qua explicanda, quamvis tenues, necdum maturitatem assecutas, ingenii vires, adolescens sedecim annorum periclitarer; praesertim cum Praeceptor meus nunquam satis laudandus, David Ruhnkenius V. Cl. a quo uno, quidquid sum, in hocce studiorum genere me totum profectum esse, gratus fateor, pro singulari sua in me benivolentia, varia mihi ad Antiphontem pertinentia ex insigni ineditorum librorum apparatu suppeditaret. Antiphontis igitur historiam ita enarrabimus, ut primum videamus, quantus Orator fuerit, tum qualem se in republica administranda praebuerit, denique quae ingenii monumenta ad posteritatem transmiserit. Quibus explicatis, de aliis etiam Antiphontibus, qui vulgo cum Antiphonte Rhamnusio confundi solent, dicemus.

Natus est Antiphon Rhamnusius Athenis patre Sophilo Olymp. LXXV. 1. vel 2. in quos ipsos annos incidit bellum, quod Xerxes magno damno suo intulit Graeciae. Hoc Antiphontis natale tempus, quamvis paulo laxius, tradunt Photius *Biblioth. Cod.* CCCIX. et Pseudo-Plutarchus *in vita X. Rhetorum* p. 832, D, E: quorum sententiam, temporum rationibus congruentem, sequi non dubitamus. Eandem merito secutus est eximius Antiquitatis Atticae interpres,

pres, Eduard. Corsinus *Fast. Att.* T. III. p. 166. Gravissimus error est, et ne dignus quidem refutatione, Tzetzae *Scholio in Hermogenem* inedito, quod infra proferemus, ubi Antiphontem, scribit, Platonis aetate vixisse, vel certe vix Socratis aetatem attingisse. Φῦλος Antiphontis pater dicitur apud Clement. Alexandr. *Strom.* I. p. 365. sed recte Σάφιλου restituit Jo. Potterus. Harpocration: Ἀντιφῶν, εἰς τῶν δέκα ῥητόρων, Σωφίλου μὲν υἱός, ἀπὸ τῆς Φυλῆς δὲ Ῥαμνούσιος. Quem locum imperitus compilator, Phavorinus, turpiter foedavit, et in grande suum, sed pene inutile, Lexicon retulit: Ἀντιφῶν, εἰς τῶν δέκα ῥητόρων, Φιλοσόφου μὲν υἱός, ἀπὸ τῆς Φυλῆς δὲ Ἀμνούσιος. Sic non sola Editio Veneta habet, ut Taylor. *ad Lys.* p. 184. putat, sed etiam Romana et Basileënsis.

Eodem fere tempore lucem vidit inelytus ille Sophistarum Pater, Gorgias Leontinus, quem Antiphonte nostro paulo antiquiorem fuisse recte tradit Plutarch. *l. c.* γέγοιγε δὲ κατὰ τὰ Περσικά, καὶ τὸν Γοργίαν σοφιστὴν, ὀλίγω νεώτερος αὐτοῦ. cui consentit Suidas v. Ἀντιφῶν. ἤρξε τοῦ δικανικοῦ χαρακτήρος μετὰ Γοργίαν. Sed alia omnia reperiuntur apud Photium: ὀλίγω πρότερον Γοργίου τοῦ σοφιστοῦ γεγονώς. Utrumque locum conferens Fabric. *Bibl. Graec.* L. XI. c. 26. p. 833. *Pseudo-Plutarchi* sententiam probat, rejecta *Photiana*. Verum hic non Photii error est, sed librarii. Nam Photius et ipse sine dubio scripserat: ὀλίγω νεώτερος Γοργίου etc. Vulgata ejus lectio ex bene computata temporum ratione satis refellitur. Floruit Gorgias circiter Olymp. LXX.

ut testatur idoneus auctor, Plinius *Hist. Nat.* XXXIII. 4. quem sequi malim, quam Porphyrium apud Suidam v. *Γοργίας*, Gorgiam ad Olymp. LXXX. referentem. Porphyrii sententiam Suidas etiam repudiat. Recte. Nam Periclis praeceptor fuit Gorgias, eodem Suida auctore; quamvis sciam, Philostratum *de Vit. Soph.* I. p. 493. tradere, Gorgiam a Pericle, non juvene, sed sene, auditum esse. Jam quomodo Pericles, quem jam Olymp. LXXXI. 2. exercitui praefuisse, ex Diodoro Siculo XI. 85. constat, Gorgiae disciplina usus sit, si is Olympiade demum LXXX. lucem viderit? Haec si inter se contulisset H. Dodwellus *Exerc. II. de Aetate Pythag.* p. 218. aliter suas de Gorgiae aetate rationes instituisset. Sed quaerit Olearius *ad Philostr. l. c.* quomodo, quod Suidas de Gorgia Periclis magistro narrat, verum esse queat, si, quod Diodor. Sicul. XII. 53. ait, Gorgias Leontinae legationis princeps, Athenas demum venerit Olymp. LXXXVIII. 2. Respondet pro nobis Vir Summus, nuper (*) literis nostris acerbo fato creptus, P. Wesselingius *ad Diodor. Sicul. l. c.* Gorgiam etiam ante illud tempus Athenas profectum videri. Quod verissimum esse, ex ipso Philostrato p. 493. colligas, narrante, Gorgiam Athenienses contra Persas incitasse, et eos, qui in pugna Salaminia cecidissent, oratione funebri decorasse. Accidit autem illa pugna Olymp. LXXV. 1. Nec inde aliqua difficultas oritur, quod ab eodem Suida Gorgias dicitur magister Isocratis, qui Olympiad. LXXXVI.

i. de-

[(*) Obiit enim Wesselingius d. II. Nov. 1764.]

1. demum natus est. Facile enim omnis dubitatio tollitur, si ad longissimam Gorgiae aetatem, ad annum usque CIX. provectam, animum attendamus. Immo sub puerilem aetatem Isocratis maxime in Graecia floruit Gorgias. Itaque Eusebius in *Chronico* illum refert ad Olymp. LXXXVI. non annum natalem designans, sed tempus, quo in primis ejus nomen celebratum sit. Ex his breviter disputatis cogere licet, Gorgiam, sicut Plinius dicit, jam floruisse Olympiade LXX. atque adeo Antiphontem Gorgia fuisse juniorem. Forte nec alienum fuerit statuere, Antiphontem audivisse Gorgiam docentem, vel publice disputantem. Sed hoc, tacentibus historicis antiquis, in medio relinquimus.

Philostratus *de Vitis Sophist.* 1. p. 489. et Plutarchus *l. c.* Antiphontem, tradunt, bene dicendi arte imbutum esse a patre Sophilo, qui non modo rhetoricam scholam aperuerit, sed etiam plures illustrioris loci juvenes, in his Alcibiadem, erudiverit. Sed hoc in dubium vocat Praestantissimus Taylorus *Lect. Lysiac. C. VII.* quod satis aliunde constet, ludum Rhetorices multo serius Athenis esse institutum. Certe Cicero *Bruto C. 12. Lysiam*, scribit, *primo profiteri solitum artem esse dicendi.* Photius et Pseudo-Plutarchus *l. c.* ipsum Antiphontem hujus rei auctorem produnt. Verum ante Lysiam et Antiphontem talem ludum Athenis aperuerat Gorgias, si credimus Interpreti MS. *Aphthonii*, cujus specimen dedit Montfaucon. *Bibl. Coislin.* p. 593. τὸν δὲ Γοργίαν Ἀθηναῖοι κατέσχον, καὶ τοὺς ἑαυτῶν παῖδας παρέσχον αὐτῷ μαθησομένους. Ceterum quod Philostratus et

Plu-

Plutarchus dicunt, Alcibiadē a Sophilo eruditum, sed ipsum evertit Plutarchus, cum mox ait, Alcibiadem non nisi senem Antiphontem videre potuisse. Si igitur filium non nisi senem vidit, quomodo patre Sophilo uti magistro potuit? Haec sane, inter se pugnantia et absurda, satis indicant, Pseudo-Plutarchum veterum Oratorum vitas nullo iudicio consarcinasse. Antiphontis magistrum ignorari, Suidas scribit. Quae forte causa est, cur a nonnullis, teste Philostrato *l. c.* habitus sit *αὐτομαθῶς σοφός*.

Eruditus Antiphon sive a patre Sophilo, sive ab aliis, totum se dedit excolendae Eloquentiae, in qua consecutus est felici studio suo, ut artem Rhetoricam vel princeps invenisse, vel inventam amplificasse dicatur. Philostratus *l. c.* *Ῥητορικὴν δὲ τὸν Ἀντιφῶντα, οἱ μὲν οὐκ οὐσαν εὗρεν, οἱ δὲ εἰρημέην ἀπέχρηται.* Cum Philostrato iunge Diodorum apud Clement. *Alex. Strom. I. p. 365.* Postquam vero Antiphontis in hoc genere facultas celebrari coepisset, tum iuvenes illum frequentabant, ut vera eloquentia a tanto magistro imbuerentur; tum rei, quorum vel fortunae, vel caput in periculo essent, ut sibi orationes componeret, a se in iudicio recitandas. E discipulis, quos sine dubio habuit plurimos, unus tantum commemoratur, sed qui possit esse instar sexcentorum. Est ille immortalis belli Peloponnesiaci scriptor, Thucydides, qui eloquentiae gravitate, ingenii altitudine, fide, prudentia, Historicorum patrem habet neminem. Hujus rei testes sunt Marcellinus *in vita Thucydidis p. 4.* Anonymus *vitae Scri-*

rior p. 10. Suidas v. Ἀντιφῶν et v. Θουκυδίδης. Nec his opponendus est Caecilius, Rhetor Siculus, e cujus commentario de Antiphonte Photius et Pseudo-Plutarchus p. 832. referunt, Thucydidem Antiphontis fuisse magistrum: Καικίλιος δὲ ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ συντάγματι, Θουκυδίδου τοῦ συγγραφέως μαθητὴν τεκμαίρεται γεγονέναι, ἐξ ὧν ἐπαινεῖται παρὰ αὐτῷ ὁ Ἀντιφῶν. Nam salva res est, Codd. MSS. Plutarchi pro μαθητὴν exhibentibus διδάσκαλον. Quod unice tenendum. Vid. [Fabricium in *Bibl. Graec.* Vol. I. p. 819. not. et] Taylor. *V. C. Lect. Lys. C.* VII. Veniam damus immortalī Viro, Ger. Jo. Vossio de *Rhetoricae Nat. et Const.* C. XI. quem vitiosa Plutarchi scriptura induxit, ut in alia omnia iret. Congruunt etiam temporis rationes. Nam cum Thucydides natus sit Olympiad. LXXVII. 2. ut demonstrat Dodwellus *Annal.* p. 13. Antiphontis, quippe octo vel novem annis majoris, discipulus potius fuit, quam magister. His accedit gravissima auctoritas Platonis *Mencexeno* p. 403. ἔστις ἐμοῦ κάκιον ἐπαίδευσθαι, μουσικὴν μὲν ὑπὸ Λάμπρου παιδευθεὶς, ῥητορικὴν δὲ ὑπὸ Ἀντιφῶντος τοῦ Ῥαμνουσίου. Quibus verbis Thucydidem respici, dubio caret; ut tanto major sit error Jo. Jonsii de *Script. Hist. Phil.* p. 326. hunc Platonis locum de alio, quam nostro, Antiphonte accipientis: quem veteres Scriptores, qui eo respexerunt, Aristides *Or. Plat.* H. p. 131. Hermogen. de *Form. Orat.* II. p. 497. Themistius *Or.* XXVI. p. 329. et Athen. XI. p. 506. F. in viam reducere potuissent. Quae cum ita sint, non est mi-

mirandum, veteres Criticos in Thucydidis libris Antiphontis imitationem deprehendisse. Egregium est vetus Scholion, quod ad Thucyd. IV. p. 317. e MS. protulit Vir Summus, Car. Andr. Dukerus, p. 648. b: Ἰστέον ὅτι εἰς τὸ κομψὸν τῆς φράσεως Θουκυδίδης Αἰσχύλον καὶ Πίνδαρον ἐμιμήσατο. εἰς δὲ τὸ γόυικον τῶν ἐνθυμημάτων τὸν ἑαυτοῦ διδάσκαλον Ἀντιφῶντα. εἰς δὲ τὴν λέξιν Προδικον, ὅθεν καὶ Προδίκου λέξιν ἐν τῷ κειμένῳ σημειούμεθα. εἰς δὲ τὸ γνωμικὸν τοὺς Ἰσοκρατικούς, Εὐριπίδην καὶ τοὺς ἄλλους. τοῖς γὰρ αὐτοῖς χρόνοις ἦσαν. εἰς δὲ τὴν οἰκονομίαν τὸν Ποιητὴν. ubi miror, Virum Clar. non vidisse, pro Ἰσοκρατικούς legendum esse Σωκρατικούς. Sed hic non est praetereundum insigne testimonium, quod gratus discipulus Thucydides perhibet doctori suo Antiphonti, L. VIII. C. 68. p. 545. Ἀντιφῶν, ἀνὴρ Ἀθηναίων τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀρετῆ τε οὐδενὸς ὕστερος, καὶ κράτιστος ἐνθυμηθῆναι γενόμενος, καὶ ἂν ἂν γνώη εἰπεῖν. Quibus verbis, quamvis paucis, perfecti Oratoris descriptio continetur. Certatim hunc Thucydidis locum imitati sunt Sophistae. Philostratus de hoc ipso Antiphonte p. 493. ἰκανώτατος ἀνθρώπων ἔδοξεν εἰπεῖν τε καὶ γνῶναι. Synesius in *Dione* p. 41. Δίων ὁ Προυσαεὺς, περιττὸς ἀνὴρ εἰπεῖν τε καὶ γνῶναι. Ac forte eundem locum in animo habuit auctor Epitaphii *Harpocrati* positi, et nondum editi, quod A. Gallandus Athenis descripsit, et cum Graevio communicavit, e cuius Bibliotheca cum aliis inscriptionibus pervenit in Burmannianam. Est autem hocce:

ΣΜΙΚΡΟΣ ΟΥ ΣΜΙΚΡΟΝ ΚΑΛΥΠΤΩ
 ΤΥΜΒΟΣ ΑΝΔΡΑ ΕΠΕΙ ΣΟΦΩΝ
 ΔΩΡΑ ΜΟΥΣΕΩΝ ΜΕΓΙΣΤΑ ΤΩΝ
 ΟΔ ΕΞΟΧΟΝ ΛΑΧΩΝ
 ΑΡΠΟΚΡΑΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΣΤΩΝ
 ΤΡΙΣ ΜΑΚΑΡ ΚΛΕΙΣΕΤΑΙ
 ΟΥΝΕΚ' ΗΝ ΡΗΤΩΡ ΜΕΝ ΕΙΠΕΙΝ
 ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ Δ Α ΧΡΗ ΝΟΕΙΝ.

Præceptor mei amantissimus, Dav. Ruhnkenius, cui hanc inscriptionem debeo, me monuit, versus esse trochaicos, hoc modo constituendos:

Σμικρὸς οὐ σμικρὸν καλύπτω τύμβος ἀνδρ', ἐπεὶ σοφῶν
 Δῶρα Μούσεων μέγιστα, τῶν ὄδ' ἐξοχὸν λαχὼν
 Ἀρποκρατίων πρὸς ἀστῶν τρεῖς μάκαρ κλείζεται,
 Οὐνεκ' ἦν ρήτωρ μὲν εἰπεῖν, Φιλόσοφος δ' ἂ χρὴ νοεῖν.

Quamquam idem fatebatur, vs. 2. aliquid superesse difficultatis (*).

Satis, ni fallor, demonstravimus, Thucydidem ab Antiphonte esse eruditum. Sed antequam hinc dis-

(*) Gallandus putat, Epitaphium esse *Harpocrations*, cuius extat *Lexicon decem Rhetorum*. Sed cum tot fuerint Sophistae hoc nomine, quis dixerit, cui illorum hoc Epitaphium positum sit? Dubito etiam, an Harpocratio Lexicographus, ortu Alexandrinus, Athenis docuerit, vel adeo diem obierit supremum. Constantinopolim vocatum esse, patet e Libanio *Ep.* 371. *P. Aelii Harpocrations*, qui et *Proclus* dictus est, memoriam conservat lapis apud Muratorium *Inscript.* p. 138. 2.

cedamus, diligenter excutiendus est locus obscurus et difficilis Hermogenis *de Form. Orat.* p. 496. ubi alia omnia traduntur. Haud alienum fuerit, ipsum locum huc referre: Δύο δὲ [Ἀντιφῶντες] οἱ σοφιστεύσαντες, ὧν εἷς μὲν ἐστὶν ὁ ῥήτωρ, οὐπὲρ οἱ Φοινικοὶ φέρονται λόγοι, καὶ δημηγορικοὶ, καὶ ὅσοι τούτοις ὅμοιοι ἕτερος δὲ ὁ καὶ τερατοσκοπός, καὶ ὄνειροκρίτης λεγόμενος γενέσθαι, οὐπὲρ οἱ τε περὶ τῆς ἀληθείας λέγονται λόγοι, καὶ ὁ περὶ ὁμοιοίας, καὶ οἱ δημηγορικοὶ, καὶ ὁ πολιτικός. ἐγὼ δὲ ἕνεκα μὲν τοῦ διαφόρου τῶν ἐν τοῖς λόγοις τούτοις ἰδεῶν, πείθομαι δύο τοὺς Ἀντιφῶντας γενέσθαι· πολὺ γὰρ ὡς ὄντως τὸ παραλλάττον τῶν ἐπιγραφομένων τῆς ἀληθείας λόγων πρὸς τοὺς λοιπούς. ἕνεκα δὲ τοῦ καὶ παρὰ Πλάτωνι, καὶ παρ' ἄλλοις ἱστορουμένου, πάλιν οὐ πείθομαι. Θουκυδίδην γὰρ Ἀντιφῶντος εἶναι τοῦ Ῥαμνουσίου μαθητὴν ἀκούω πολλῶν λεγόντων. καὶ τὸν μὲν Ῥαμνοῦσιον εἰδῶς ἐκείνου, οὐπὲρ εἰσὶν οἱ Φοινικοὶ, τὸν Θουκυδίδην δὲ πολλῶ κεχωρισμένον, καὶ κεκοινωνηκότα τῶν εἰδῶν τῶν τῆς ἀληθείας λόγων, πάλιν οὐ πείθομαι. οὐ μὴν ἀλλ', εἴτε εἷς ὁ Ἀντιφῶν ἐγένετο, δύο λόγων εἶδεται τοσοῦτον ἀλλήλων διεστηκότων χρητάμενος, εἴτε καὶ δύο, χωρὶς ἑκάτερος, ὁ μὲν τοῦτο, ὁ δὲ ἐκεῖνο μετελθὼν, ἀνάγκη χωρὶς περὶ ἑκατέρου διελεῖν.

Subjiciamus huic loco Scholia inedita duorum Grammaticorum, Joannis Siceliotae, et Tzetzac, quorum illa Parisiis e Codice Camilli Falconeti, Viri Clarissimi, haec Leidae e Codice Bibliothecae publicae descripsit, et humanissime mecum communicavit Cel. Ruhnkenius.

Τερατοσκοπός] ὄνειρους τε καὶ τέρατα πολλοῖς ἐΦερμηνεύων. ὁ τερατοσκοπός Ἀντιφῶν ἦν Ἀλεξάνδρου χρόνοις.

ὁ Ἀντιφῶν δ', ὅπερ Ῥαμνοῦς ἦν ἡ πατρίς, ὡς λέγει, ἰσοχρονῶν ἦν Πλάτωνι, ἢ μόλις τῷ Σωκράτει. εἴτως ἦν διδάσκαλος, ὡς γράφει, Θεουκιδίδου. ὕστερος Εὐριπίδου γὰρ Ἡρόδοτος ὑπῆρχε. οὐκ Ἡρόδοτου γράφοντος, παῖς ἦν ὁ Θεουκίδης; ὁ δ' Εὐριπίδης συγχρονῶν ὑπῆρχε τῷ Σωκράτει. πῶς οὖν ὁ Πλάτων, ὥσπερ Φισί, Ἀντιφῶντα λέγει; πῶς καὶ ῥητόρων πρῶτιστος ὁ Ἀντιφῶν, ὡς εἶπε; οὐκ ἦν Λυσίας πρὸ αὐτοῦ, Γεργίας, Ἰσοκράτης; Τζετζες.

Θεουκιδίην] Σημείωσαι ὅτι ὁ Θεουκίδης Ἀντιφῶντος ἐστὶ τοῦ Ῥαμνουσίου μαθητῆς· ἡ δὲ ἱστορία καὶ παρὰ τῷ Πλάτωνι. Jo. Siceliota.

Πολλῷ κεχωρισμένου] Τὸν Θεουκιδίην μὲν αὐτὸς ὁ Πλάτων, Φισί, λέγει τοῦ Ἀντιφῶντος μαθητὴν εἶναι τοῦ Ῥαμνουσίου, οὗ Ἀντιφῶντος μὲν εἰσὶν οἱ Φονικοὶ τῶν λόγων. ἐγὼ τὸν χαρακτήρα δὲ τῶν Θεουκίδου βλέπων, τοῖς λόγοις ἐξιούμενον τοῖς περὶ ἀληθείας, τοῦ Ἀντιφῶντος μαθητὴν κρίνω τὸν Θεουκιδίην, τοῦ ὅσπερ συγγεγράφηκε τοὺς ἀληθεῖς τοὺς λόγους. Τζετζες.

Κεκοινωνηκότα] Τοῦτο λέγει, ὅτι ὁ μὲν Πλάτων Φισί τὸν Θεουκιδίην Ἀντιφῶντος εἶναι τοῦ Ῥαμνουσίου μαθητὴν, οὗ εἰσὶν οἱ Φονικοί. ἐγὼ δ' οὐ πείθομαι κατανοῶν Θεουκιδίην οὐ χρώμενον τῷ εἶδει τῶν λόγων τῶν Φονικῶν, ἀλλὰ τῷ εἶδει τῶν τῆς ἀληθείας, ὥστε μοι δοκεῖν τὸν Θεουκιδίην τοῦ ἑτέρου Ἀντιφῶντος εἶναι μαθητὴν τοῦ γραψαντος τοὺς περὶ ἀληθείας λόγους. Jo. Siceliota.

Περὶ ἑκατέρου διελεῖν] Εἴτε δύο εἰσὶν Ἀντιφῶντες, καὶ τούτων ὁ ἕτερος μὲν τοὺς Φονικοὺς, ἄτερος δὲ τοὺς περὶ ἀληθείας ἔγραψε, τοσούτου ἀλλήλων τῷ εἶδει διαστηκότας, εἴτε εἷς ἐστὶν Ἀντιφῶν, διαφόροις εἶδεσι λόγων

γων χρησόμενος, καὶ περὶ τῶν ἑκατέρων τῶν βιβλίων τῶν χαρακτήρων διαλαβεῖν. Jo. Siceliota.

Jam videamus, quid boni afferat Hermogenes. Primum recte observat, duos fuisse Antiphontes, eloquentiae laude claros, alterum Rhamnusium, a quo profecti sint λόγοι Φονικοί, καὶ δημηγορικοί, καὶ ὁ πολιτικός. alter prodigiorum et somniorum interpres, qui scripserit λόγους περὶ ἀληθείας, et περὶ ὁμοιοίας. Sequimur enim in hoc loco enarrando certissimam emendationem Taylori *Lect. Lys. C. VII.* qua λόγους δημηγορικούς et λόγον πολιτικὸν Antiphonti Ὀνειροκρίτη aufert, redditque vero auctori, Antiphonti Rhamnusio. Quid deinde dicere velit Hermogenes, facilius divinatur, quam clare intelligitur. Adeo locus obscurus est, et librorum forte culpa depravatus. Mens ejus, ni fallimur, haec est: scire se, Platonem, aliosque plures scripsisse, Thucydidem ab Antiphonte Rhamnusio esse eruditum, sed eundem se scire, Thucydideum dicendi genus ab eo, quo usus sit Antiphon Rhamnusius, prorsus discrepare, et propius accedere ad illud, quo scriptae sint Antiphontis, somniorum interpretis, orationes περὶ ἀληθείας, non igitur alienum videri credere, Thucydidem Antiphontis Ὀνειροκρίτου disciplina fuisse institutum. Sic certe Hermogenem uterque Scholiastes intellexit. Tandem in medio relinquit, utrum unus fuerit Antiphon, aliis in libris aliud dicendi genus secutus, an duo, quorum alter λόγους Φονικούς, alter λόγους περὶ ἀληθείας scripserit? Sic ille aestuat, et, quid certi statuatur, non habet, facile, quid verum esset, reperturus, si veterum monumenta, quae tum

supererant, consulere, quam conjecturis indulgere, maluisset. Nihil autem levius est Hermogenis conjecturis. Nam si verum est, quod Pzetzes tradit, Antiphontem, somniorum interpretem, Alexandri tempore vixisse, qui Thucydidis magister esse potuit? Sed de hujus Antiphontis aetate infra disputabitur. Praeterea fallacissimum est argumentum, quod Hermogenes ducit a stili discrepantia. Isocrates Theopompum ad eloquentiam formavit, Demosthenem Isaeus. At quis Theopompum oratione similem dicat Isocrati, aut Demosthenem Isaeo? Ut vultus hominum diversi sunt, sic etiam ingenium, et, quae ex ingenio nascitur, oratio. Sed taedet haec pluribus confutare.

Persequamur potius oratoria Antiphontis studia. Ex eo, quod supra demonstravimus, Antiphontem Thucydidis in eloquentia viam praevisse, colligi potest, ab illo, Gorgiae exemplo, ludum rhetoricum Athenis esse apertum; idque diserte confirmat Plutarchus *de Gloria Atheniens.* p. 1350. οὐ τοὺς ἐν ταῖς σχολαῖς τὰ μεναικία προδιδάσκοντας — τοὺς Ἰσοκράτους, καὶ Ἀντιφῶντας, καὶ Ἰσαίου. Quem locum Jonsius *de Script. Hist. Phil.* p. 326. de alio Antiphonte accipit, quod Antiphon post Isocratem nominatur. Sed haec ratio non multum ponderis habet. Etenim veteres Scriptores saepe negligunt illam in citandis auctoribus chronologicam ἀκριβειαν. Anonymus *Scriptor Rhetorices* p. 24. Isocrati postponit Empedoclem, qui tamen diu ante Isocratem vixit: Αἱ δὲ τῆς ἐρμηνείας τοῦ λόγου τέσσαρες ἀρεταὶ — ὡς Ἰσοκράτης καὶ Ἐμπεδοκλεῖ, Διονυσίῳ, Φιλοστράτῳ καὶ Ἰαμβλί-

Βλίχθ δοκεῖ. ubi Jo. Schefferus etiam miratur, Empedoclem Isocrati postponi. Verum non dissimulabo, mihi in hoc loco blandiri acutissimam Cel. Praesidis conjecturam, *Νεοκλεῖ* reponentis pro *Ἐμπεδοκλεῖ*. quamvis sciam e Quinctiliano III. 1. *Empedoclem primum movisse aliqua circa Rhetoricen. Neocles* rhetor laudatur a Scholiaste Hermogenis p. 362. et p. 365. Sed haec *ὡς ἐν παράδω*. Cum igitur Antiphon juvenes eloquentiae studiosos praecceptis imbueret, non satis habuit, illos ore erudire, sed in illorum etiam gratiam *primus* quidem, ut auctores sunt Quinctilian. III. 1. Pseudo-Plutarchus et Photius, *Artem Rhetoricam composuit*. Hoc opus laudatur a Dionys. Halic. *Ep. ad Ammaeum*. p. 120. Ammonio v. *Σημεῖον*, Apsine *Art. Rhet.* p. 719. et forte, ut Jonsius *de Script. Hist. Phil.* p. 325. putat, a Galeno *praef. ad Gloss. Hippocrat.* Sed non est omittendus locus Pollucis VI. 143. ubi has ipsas *τέχνας ῥητορικὰς* laudans, adjicit: *δοκοῦσι δ' οὐ γνήσιαί.* Haud nobis constat, quas Pollux de hujus libri *γνησιότητι* dubitandi rationes habuerit: cumque liber intercederit, in neutram partem liquido pronunciari potest. Verum Polluci non tantum opponimus scriptores modo laudatos, sed etiam *Grammaticum* MS. antiquitate et eruditione praestantem, qui penes Celeb. Ruhnkenium est, e Cod. Bibliothecae Sangermanensis descriptus. Is, ut voces locutionesque ab Atticistis temere proscriptas vindicet, hoc institutum tenet, ut illas, ostendat, ab optimis et veterimis scriptoribus esse usurpatas. Cumque inter hos scriptores, qui omnes Menandrum aetate superant, An-
ti-

tiphontem etiam ἐν τῇ ῥητορικῇ τέχνῃ referat, eo ipso satis indicat, se hunc librum veteris Antiphontis genuinum monumentum judicasse. Ex eodem Grammatico discimus, hanc *Artem* tribus libris constitisse. Quae inde excerpta afferuntur, haec sunt: Ἀπαρχεύαστον. Ἀντιφῶν ὁ ῥητορικῆς τέχνης. Hinc planè confirmatur conjectura doctissimi Jungermanni, qua in *Polluce* l. c. pro vulgato Ξενοφῶν reponit Ἀντιφῶν. † Ἀστοργία, Φιλοστοργία, Στοργή. Ἀντιφῶν ἐν β' περὶ τῆς ῥητορικῆς τέχνης. † Ὀλιγοφιλία. Ἀντιφῶν γ' ubi tertius *Artis Rhetoricae* liber intelligitur.

Nec tamen Antiphon omnem aetatem contrivit eloquentiae praeceptis tradendis, sed majora ausus, gravissimam oratoris personam suscepit, et magna cum laude sustinuit. Quintilian. III. I. *hunc omnium primum orationem scripsisse* dicit. Quod Ger. Jo. Vossius *de Rhetor. nat. et const.* p. 335. bene restringit ad orationes forenses, propterea quod Gorgias ante Antiphontem orationes scripsit. Et hoc modo Quintilianiani verba accipienda esse, ex aliis scriptoribus constat. Diodorus apud Clement. Alexandr. *Strom.* I. p. 365. πρῶτον δικανικὸν λόγον εἰς ἔκδοσιν γραφάμενον Ἀντιφῶντα. Photius: συντάξαι δὲ αὐτὸν καὶ πρῶτον, Φασί, τοὺς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀγωγιστικούς λόγους: τῶν γὰρ πρὸ αὐτοῦ οὐδεὶς φαίνεται καθεῖς ἑαυτὸν εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα. οὐδ' ἐστὶ λαβεῖν δικανικὸν λόγον τῶν Ἀντιφῶντι πρότερον γεγραμμένων. Similia habet Pseudo-Plutarchus, Antiphon igitur merito suo ab Hermogene *de Form. Orat.* II. p. 498. appellatur εὐρετής καὶ ἀρχηγὸς τοῦ τύπου τοῦ πολιτικοῦ.

Omnia vero eloquentiam suam Antiphon dicavit civibus, qui aut alios accusare, aut semet ipsos defendere pararent. Hi orationes, quas ab Antiphonte accepissent, ediscebant, et in iudicio vel concione suo nomine recitabant. Semel tantum pro se ipso publice dixit, tanta vi eloquentiae, ut nemo unquam melius causam suam orasse dicatur. Egregius est locus Thucydidis VIII. C. 68. p. 545. *καὶ ἐς μὲν δῆμον οὐ παριῶν, οὐδ' ἐς ἄλλον ἀγωνά ἐκούσιος οὐδένα, ἀλλ' ὑπόπτως τῷ πλήθει διὰ δόξαν δεινότητος διακείμενος, τοὺς μόντοι ἀγωνιζομένους, καὶ ἐν δικαστηρίῳ, καὶ ἐν δήμῳ πλείστα, εἰς ἀνὴρ ὅστις ξυμβουλευσάιτο τι, δυνάμενος ἀφελεῖν. καὶ αὐτὸς τε, ἐπειδὴ τὰ τῶν τετρακοσίων ἐν ὑστέρω μεταπεσόντα ὑπὸ τοῦ δήμου ἐκακοῦτο, ἄριστα φαίνεται τῶν μέχρις ἐμοῦ ὑπὲρ αὐτῶν τούτων αἰτίας, ὡς ξυγκτεστήσῃ θανάτου δίκην ἀπολογησάμενος.* Ultima Thucydidis verba respexit Cicero *Bruto C. 12. quo (Antiphonte) neminem unquam melius ullam oravisse causam, cum se ipse defenderet, se audiente, locuples auctor scripsit Thucydides.* Primus vero Antiphon ab iis, quibus orationes scripsisset, mercedem exegit. Diodorus apud Clem. Alex. *Strom. I. p. 365. καὶ μισθοῦ συνηγορῆσαι πρῶτον δικαίικόν λόγον* etc. Ammian. Marcell. XXX. 4. *Antiphon ille Rhamnusus, quem ob defensum negotium omnium primum antiquitas prodidit accepisse mercedem.* Quares, cum illis temporibus parum liberalis hominis esse videretur, Antiphonti avaritiae infamiam contraxit. Comici in primis, quorum tum summa erat licentia, hinc ejus reprehendendi ansam arripuerunt. Philostratus p. 499. *καθάπτεται δ' ἡ κωμῶδις τοῦ Ἀντιφῶν*

Φάντος, ὡς δεινοῦ τὰ δικανικά, καὶ λόγους κατὰ τοῦ δικαίου ξυγκειμένους ἀποδομένους πολλῶν χρημάτων, αὐτοῖς μάλιστα τοῖς κινδυνεύουσι. Platonem, veteris comediae poetam, hoc nomine Antiphontem perstrinxisse, docet Pseudo-Plutarchus: *κεκάμψθηται δὲ εἰς Φιλαργυρίαν ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Πειτάνδρῳ*. Sic enim e Photio legendum pro *σὺν Πειτάνδρῳ*, quamvis contra Photius e Plutarcho emendandus videatur Oleario ad *Philostrat.* l. c. Vid. Taylor. *Lect. Lysiac.* C. VII. Antiqui Rhetores Antiphonti solas fere tribuunt orationes judiciales, quasi aliud genus non attigisset; Hermogenes tamen loco supra allato *λόγους δημογραφικούς* commemorat. Recte. Nam constat, deliberativum etiam genus ab eo esse tractatum, sive ipse illas orationes ad populum habuerit, sive aliis, qui concionem habere vellent, scripserit. Tales fuerunt ὁ Πολιτικός, ὁ περὶ τοῦ Λινθίων Φόρου, ὁ περὶ τοῦ Σαμοθράκων Φόρου, etc. quae orationes saepe commemorantur ab Harpocrate, aliisque Grammaticis. Praeter judiciales et deliberativas Antiphon etiam, Gorgiae exemplo, scripsit sophisticas. Philostratus p. 500. *σοφιστικὸὶ δὲ καὶ ἕτεροι μὲν, σοφιστικώτερος δὲ ὁ ὑπὲρ τῆς ὁμοιοίας*. Atque huic pertinet locus Ciceronis *Bruto* C. 12. Nam cum Cicero ex Aristotele nar- rasset, Gorgiam paratos habuisse locos communes, cum singularum rerum laudes, vituperationesque conscripsisset, addit, *huic Antiphontem Rhamnusium similia quaedam habuisse conscripta*. Ad tales locos communes forte quis referat orationes undecim adhuc superstites, quae tametsi in forensi argumento versantur, tamen, quod nullum indicium vel accusa-

toris, vel rei, vel temporis habent, nihil aliud sunt, nisi loci communes, quibus vel ipse Antiphon, vel alii in simili re uterentur.

Quid Antiquitas de Antiphontis in dicendo facultate existimarit, satis ostendit tribuendo illi venerabili nomine Nestoris,

Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μελίτος γλυκίων ῥέεν αὐδῆ.

Vid. Philostrat. p. 498. Pseudo Plutarchum et Photium in ejus vita. Ab eo etiam omnes clari in literis viri παροιμιαικῶς appellati sunt Rhamnusii, ut Suidas refert v. Ῥάμνος. Thucydides, idoneus in primis iudex, quam magnifice de ejus eloquentia senserit, ex eo loco, quem supra attulimus, apparet. De orationis compositione, qua usus est Antiphon, ita judicat Dionys. Halicarn. de Compos. verb. p. 9. ἡ δὲ Θουκυδίδου λέξις, καὶ ἡ Ἀντιφώντος τοῦ Ῥαμνουσίδου καλῶς μὲν σύγκριται ἢ Δία, εἶπερ τινὲς καὶ ἄλλαι, οὐ μὲν ἠδέως γε πάνυ. Idem in Isaco p. 111. Antiphonti tribuit τὸ αὐστηρὸν μόνον καὶ ἀρχαῖον, addens pro solita sua in iudicando acerbitate: ἀγωνιστῆς δὲ λόγων οὔτε συμβουλευτικῶν, οὔτε δικανικῶν ἐστι. Sed nos Thucydidi plus credimus, quam sexcentis Dionysiis. Haud mitius est iudicium, quod idem Dionysius fert in Demosthen. p. 167. Ab Hermogene de Form. Orat. II. p. 497. Antiphon dicitur πολιτικὸς μὲν καὶ κατὰ τὸ σαφές καὶ κατὰ τὸ ἀληθινόν, καὶ ἄλλως ἤθικος, ὥστε καὶ πιθανός — μεγέθει χρώμενος οὐκ ἀλίγῳ, καλῶς δὲ πῶς συνοφασμένῳ. ubi plura sunt huc pertinentia, quae brevitatis causa omitto. Philostratus p. 500. λόγοι δ' αὐτοῦ δικανικοὶ μὲν πλείους, ἐν

ἐν οἷς ἡ δεινότης, καὶ πᾶν τὸ ἐκ τῆς τέχνης ἐγκριταί.
 Sic enim legendum esse ex Cod. Regio Paris. non
 σύγκριται, quod placuit *Oleario*, nos monuit *Cel.*
Praescs. Adde his *Libanium Opp. T. II. p. 480.*
Elegantissime de Antiphonte sententiam dixerunt
Pseudo-Plutarchus et Photius, sive potius, quem
illi ad verbum descripsisse videntur, Caecilius in
Commentario de Antiphonte: ἔστι δὲ ἐν τοῖς λόγοις ἀκρι-
βῆς καὶ πιθανὸς, καὶ δεινὸς περὶ τὴν εὐρεσίαν, καὶ ἐν τοῖς
ἀπόροις τεχνικὸς, καὶ ἐπιχειρῶν ἐξ ἀδύλου, καὶ ἐπὶ τοῦς
νόμους, καὶ τὰ πάθῃ τρέπων τοὺς λόγους, τοῦ εὐπρε-
ποῦς μάλιστα στοχαζόμενος. Quod iudicium quin ve-
rum sit, et rei consentaneum, nemo, qui supersti-
tes Orationes legerit, dubitabit. Prope igitur addu-
cor, ut credam, has orationes nunquam serio lectas
esse a doctissimo et cetera accuratissimo viro, Jo.
Jonsio, qui de Script. Hist. Philos. p. 325. magna
confidentia scribit, Antiphontis, quae supersunt,
orationes scholasticas esse atque fictas declamationes,
et Antiphontis nil praeter nomen habere. Sed hicce
error commodius a nobis Cap. III. profligabitur.

CAPUT SECUNDUM.

Jam Antiphontis aetate, ut quisque Athenis disertis-
 simus erat, ita ad honores et munera reipublicae tra-
 ctanda maxime evehebatur. Antiphon igitur, omnibus
 eloquentiae praesidiis instructus, non putavit, sibi
 domi desidendum, sed animum esse ad rempublicam
 appellendum. *Plutarchus: δύναμιν λόγων κηστήμενος,*
ἔργησε μὲν πολιτεύεσθαι. Magni ejus opera Athenien-

sibus fuit in Bello Peloponnesiaco. Nam et duabus
 triremibus praefectus, et exercitus Praetor saepe cum
 hoste confligit, aliquot praeclaras victorias reporta-
 vit, et Atheniensibus belli socios adjunxit. Plutar-
 chus: *ὅτι μὲν δυσὶ τριηραρχῶν ναυσὶν, ὅτι δὲ στρατη-
 γῶν, καὶ πολλαῖς μάχαις νικῶν, καὶ συμμαχίας μεγά-
 λας αὐτοῖς προσαγόμενος.* Philostrat. p. 498: *ἑστρα-
 τήγησε πλεῖστα, ἐνίκησε πλεῖστα.* Verum multo lu-
 culentius beneficium contulit in patriam, augens rem
 navalem sexaginta trifemibus, quae viris armisque
 instructae essent. Philostratus *l. c.* *ἔξήκοντα τριήρεσι
 πεπληρωμέναις ἤξησηεν Ἀθηναίους τὸ ναυτικόν.* Plutar-
 chus: *καὶ τοὺς ἀκμάζοντας ὀπλίζων, καὶ τριήρεις πη-
 ρῶν ἔξήκοντα.* Quae si vera sint, regiae atque im-
 mensae homini opes fuerint necesse est, quas quavis
 potius ratione compararit, quam orationibus aliorum
 nomine scribendis. Videri possit Xenophon *Hellen.*
 II. p. 467. quod modo ex Plutarcho et Philostrato
 retulimus, in dubitationem adducere. Nam duas
 tantum triremes ab Antiphonte suppeditatas dicit.
 Sed Xenophonti de alio Antiphonte, minus potente et
 illustri, sermonem esse, infra ostendemus. Forte
 etiam Antiphon patriae suae Archon fuit, annumque
 suo nomine signavit. Certe Diodorus Sicul. XII.
 p. 534. *ἄρχοντα ἐπώνυμον* Olymp. XC. 3. ponit
 Antiphontem, quem Rhamnusium fuisse, et aetas,
 et alii summi, quos gessit, honores probabile red-
 dunt.

Sed operae pretium est videre, qualem se Anti-
 phon in republica administranda gesserit. Eloquen-
 tia ipsi viam ad honores patefactam essa ostendimus;

sed illa ipsa Eloquentia, quâ animos hominum in quascunque partes flectere poterat, illum populo reddidit suspectum. Quod sentiens Antiphon, nunquam velut in scenam prodiit, sed post siparium latuit, enixe adjuvans, qui consilium suum in re publica gubernanda expetiissent. Thucydides loco egregio, quem saepe laudavimus: καὶ ἐς μὲν δῆμον οὐ παριῶν, οὐδ' ἐς ἄλλον ἀγῶνα ἐκούσιος οὐδένα, ἀλλ' ὑπόπτως τῷ πλήθει διὰ δόξαν δεινότητος διακείμενος, τοὺς μέντοι ἀγωνιζομένους, καὶ ἐν δικαστηρίῳ καὶ ἐν δήμῳ πλεῖστα εἰς ἀνὴρ, ὅστις ξυμβουλεύσαιο τι, δυνάμενος ὄφελεῖν. Adde Plutarch. *Nicia* p. 526. et Philostr. P. 499. Ad Antiphontem potissimum, tanquam auctorem, refertur insignis illa Reipublicae Atheniensis commutatio, quâ, pristina Magistratuum ratione antiquata, summa omnium rerum potestas translata est ad Quadringentos viros. Quae publici status mutatio ut rectius intelligatur, illorum temporum historiam paulo altius repetamus.

Belli Peloponnesiaci anno XVII. Olymp. XCI. i. Athenienses, suadente Alcibiade, frustra obnitente Nicia, Syracusanis bellum intulerunt, et ad id gerendum ducem Alcibiadem delegerunt. Sed antequam classis altum peteret, accidit, ut omnes Hermae vel Mercurii statuæ una nocte deicerentur. Quae res quod ex conjuratione ad populi libertatem opprimendam inita extitisse videbatur, ingentem Atheniensibus terrorem incussit. Dux conjurationis Alcibiades plerorumque oculis notabatur, qui tum reliquos cives opibus, gratia, multitudine amicorum et clientium anteibat. Vix ille classe in Siciliam pervenerat,

cum

cum inimici eum hoc crimine apud populum compellantes perficiunt, ut domum ad causam dicendam revocetur. Alcibiades populi mandato parens, Athenas contendit. Sed cum in itinere audivisset, se indicta causa capitis esse damnatum, bonis publicatis, Lacedaemona demigravit. Cum vero Lacedaemoniorum constantiae non satis conveniret versatile Alcibiadis ingenium, etque privatae similitates intercederent cum Agide, Lacedaemoniorum Rege, non satis tutum hoc perfugium ratus, ad Tissaphernem, praefectum Regis Persarum, se contulit, et callide ei persuasit, non expedire Regi, Lacedaemoniorum opes nimis crescere, ne confecto bello statim cum victoribus certamen sit suscipiendum.

Alcibiades, hac opera civibus suis venditata, cum Pisandro, Praetore Atheniensium apud Samum, qui sicut ipse optimatibus favebat, consilium de reditu in patriam agitare coepit, offerens liberaliter tum Regis Persarum amicitiam, tum operam suam, hac conditione, ut imperium a populo ad Optimates transferretur. Hoc Alcibiadis consilium a Pisandro primum cum Samiis, mox cum Atheniensibus, qui Sami versabantur, communicatum est, et parum absuit, quin, adjuvantibus illud Athenis etiam primi ordinis viris, feliciter cederet. Sed huic Alcibiadis conatui intercessit Phrynichus, Dux Atheniensium exercitus, callide intelligens, Alcibiadi non magis paucorum dominatum curae esse, quam statum popularem, sed id tantum quaeri, (quod postea eventus comprobavit) ut ipse, discordia inter civitatis Ordines sparsa, ab ulterutra parte in auxilium vocetur.

tur. Longum esset enarrare, quae impedimenta Phrynichus Alcibiadis consilio objecerit. Tandem Pisander aliique Legati Athenas veniunt, populo persuasuri, ut Alcibiades in patriam revocetur, et, mutata antiqua regendi forma, respublica quadringentis committatur: quod si facerent, eos Persarum Regem belli socium habituros, sin minus, ne ipsam quidem salutem eos servaturam. Hac necessitate populus compulsus, in Pisandri et reliquorum legatorum sententiam concedit, et Democratiam Oligarchiam commutat. Constituuntur Decemviri reipublicae ordinandae cum summa potestate, qui certa die ad populum referant, quae optima sit ratio Reipublicae administrandae. Hi, ubi dies advenit, populum rogant, ut cuius Atheniensium sententiam, quamcunque velit, dicere impune sit. Qua dicendi libertate concessa, omnes censuerunt, antiquos Magistratus esse abdicandos: simul quinque concionis Praesides delegerunt, a quibus rursus centum alii viri deligerentur, quorum singuli sibi tres alios cooptarent, hi denique Quadringenti rempublicam cum summa potestate administrarent. In hac historia enarranda potissimum secuti sumus Historicorum principem, Thucydidem *L. VIII.* cui jungendi sunt Nepos et Plutarchus *in Alcibiade*, Diodor. Sicul. *L. XIII.* et Justinus *L. V.* Talis ac tantae conversionis praecipuus architectus fuit Antiphon, ut supra diximus sed latitans more suo, et consiliis monitisque instruens Pisandrum, aliosque pristini status eversores. Thucydides: *ὁ μὲντοι ἅπαν τὸ πρᾶγμα ξυνθείς, ὅτω τρόπῳ κατέστη εἰς τοῦτο, καὶ ἐκ πλείστου ἐπιμεληθείς,*

βείς,

θεῖς, Ἀγτιφῶν ἦν etc. Philostrat. κατέλυσε τὴν δημοκρατίαν, ἐδούλωσε τὸν Ἀθηναίων δῆμον. Pseudo-Plutarchus: καὶ παρατέτακεν ἕως καταλύσεως τῆς δημοκρατίας ὑπὸ τῶν τετρακοσίων γενομένης, ἣν αὐτὸς δοκεῖ συγκατασκευάσαι. Photius: παρέτεινε δὲ τὸν βίον ἕως τῆς ὑπὸ τῶν ὕ γενομένης καταλύσεως, ἧς καὶ αὐτὸν αἰτίαν μετεσχηκέναι Φασὶ παρασχεῖν. quae Photii verba, a librariis turbata, sic in ordinem cogas: ἧς καὶ αὐτὸν μετεσχηκέναι, καὶ αἰτίαν Φασὶ παρασχεῖν. Huc etiam pertinet locus Libanii *Apologia Socratis* p. 651. ubi licet Antiphontis nomen reticeatur, satis tamen patet, non alium intelligi, nisi Antiphontem: ἀλλ' οὐκ ἔδειξεν αὐτὸν ἐν μέσῳ, λάθρα δὲ τὸ πρῶγμα συνέθηκεν, ὡς ὅχλη μὲν οὐκ εἰσθῆς χρῆσθαι, τῶν δ' αὐτῶν ἐκείνοις ἐπιθυμῶν. ἑτέρου ταῦτα ἦν τοῦ καὶ τῶν τετρακοσίων ἐνός, καὶ λόγον ὕστερον, ὧν ἔδοξεν ἀδικεῖν, δεδωκότος. Sic locus ille scribendus est, in quo manifesta apparent vestigia imitationis loci Thucydidei de Antiphonte.

In hunc Quadringentorum numerum populus allegit tum ipsum Antiphontem, tum Phrynichum et Theramenem (*), amicitia et usu Antiphonti conjun-

(*) Theramenis Historia, propter diversa et pugnancia inter se veterum scriptorum de eo judicia, commodam Academicæ exercitationi materiam præbere posset. Obiter *Theramenis* nomen restituamus Libanio *Apolog. Socrat. pag. 651.* ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι μετέσχευ ἀνὴρ τῆς τῶν τετρακοσίων ἀλλαγῆς, τῶν τριάκοντα παρανομίας; τὸν Πείσανδρον ἐμιμήσατο, μετὰ Ῥαμένους ἐξήτασται, τῷ Φρυνίχῳ τὸ αὐτὸ ποιεῖν ἔβη; Legendum *Θηραμένους*. Theramenes vulgo *Cothurnus*

junctos, sed inter quos brevi gravissima discidia extiterunt. Quadringenti in duas factiones discesserant, quarum altera, duce Theramene, impense favebat Alcibiadi, altera, cujus caput cum Phrynicho erat Antiphon, omnibus modis, ne Alcibiades revocaretur, impediēbat, facile videns, eo recepto, rempublicam ad popularem statum redituram. Quum vero altera factio superior esse coepisset, nec res aliter teneri posset, Antiphon, Phrynichus, aliique decem, tanquam factionis suae legati, ad ipsos Athenienses missi sunt, quibus Antiphonem nomen deditur, Antiphonem dicitur, quod in civium factionibus accipitem se gerebat, et utrique parti gratus esse studebat, sicut *cothurnus aptus est utrique pedi*. Critias in oratione adversus Theramem apud Xenophont. *Hellen II*, p. 465, ἔθεν δὴπου γὰρ καὶ Κόβορος ἐπικαλεῖται. καὶ γὰρ ὁ κόβορος ἀρέσσει μὲν τοῖς πρὸς ἑαυτὸν ἀμφοτέροις δοκεῖ, ubi Celeb. Ruhnkentius rectissime expungit verba, καὶ γὰρ ὁ κόβορος ἀρ. μ. τ. π. α. δ. tanquam Grammatici marginale glossema (†); quamvis illa in libro suo invenerit Scholiast. Aristoph. ad *Ran.* vs. 47. Πολὺν VII, 91. ὁ δὲ κόβορος, ἐκότερος ἀμφοῖν τῶν ποδοῦν. ἔθεν καὶ τὸν Θηραμένην Κόβορον ἐκάλεον, διὰ τὸν περὶ τὴν πολιτείαν ἀμφοτερισμὸν. Vide eximium virum, L. Kusterum ad Suid, v. Θηραμένης.

[(†) „Vide Wyttenbach ad Xenoph. Inter Select. Princ. Hist. Gr. p. 403. Mihi licet Plutarchi locum de Theramene laudare levi negotio reformandum: Θηραμένης αἰς δημοκρατίαν αἰς ἕως ἐκ Κίω λελοιδόρηται. — Vit. Niebuë, p. 382. ed. Froben. cf. Aristoph. *Ran.* 970. ” Kurb. in Ind. — Ceterum prodit nuper docti juvenis G. A. Schneidleri Specimen Historico-Criticum Inaug. de Theramene Agnobilis filio Atheniensi, Lugduni-Bat. 1821. quo huic Ruhnkentii, et Wyttenbachii quoque L. c. p. 406, desiderio magnam partem satisfactum est.]

niensium acerbissimos hostes, Lacedaemonios profecti sunt, ut pacem quibuscumque conditionibus facerent. Simul eorum consilio Eetionea munita est, qua hostium classem pedestremque exercitum, quando et quoties vellent, recipere possent. Sed legati re infecta Athenas reversi sunt, et nihil aliud hac legatione, quam sibi exitium maturarunt. Vix reversus Phrynichus ex insidiis periit in frequenti foro, percussore ejus impune evadente. Qua re animus crevit adversae factioni, ejusque principi, Therameni. Fit deinde maxima rerum commutatio. Nam, dissoluto Quadringentorum imperio, respublica quinque millibus administranda traditur. Alcibiades denique in patriam revocatur. Vid. Thucyd. VIII. 90. seqq. Haec gesta sunt Olymp. XCII. 2. Praetore Theopompo. Eodem anno inimici Antiphontem in jus vocarunt, ubi non indicta causa condemnatus est, ut gravissimo errore scribit Pseudo-Plutarchus, sed causam dicere coactus, tum primum publice dixit tanta vi eloquentiae, ut Thucydides illum optime omnium, ad suam usque memoriam, capitis causam dixisse fateatur. Accusatus est, Thucydide teste, quod paucorum dominatum constituis-

set: καὶ αὐτὸς τε ἐπειδὴ τὰ τῶν τετρακοσίων ἐν ὑστέρῳ μεταπεσόντα ὑπὸ τοῦ δήμου ἐκακοῦτο, ἄριστα φιλίνεται τῶν μέχρῃς ἐμοῦ ὑπὲρ αὐτῶν τούτων αἰτίας, ὡς ξυγκατέστησε, θανάτου δίκην ἀπολογησάμενος. In ipsa vero publica condemnationis formula, quam ex Caecilio, magno hujus historiae bono, conservavit Plutarchus, damnatus dicitur, quod exitio reipublicae legatus ad Lacedaemonios profectus esset, et e castris navi ho-

stili abiisset, et per Deceleam iter terrestre fecisset, atque adeo patriam suam prodidisset. Poena ipsi longe atrocissima constituta est, ut undecim viris traderetur, bona ejus publicarentur, aedes solo aequarentur, titulo aedium in area posito, ANTIPHONTIS PRONITORIS, ut neque Athenis neque in terra Attica sepeliretur, ut non modo ipse infamis esset, sed omnes etiam ex eo nati, sive legitimi essent, sive spurii, ut infamia quoque notaretur, qui quem posterorum Antiphontis adoptaret. De poenae genere nihil habet Thucydides, forte rem adeo atrocem de industria silentio praetermittens, ut magistro bene de se merito gratificaretur. Quae probabilis est conjectura Marcellini *in vita Thucyd.* p. 4. ὅτι δὲ μετὰ τὸν θάνατον τιμαρῶμενοι τὸν Ἀντιφῶντα οἱ Ἀθηναῖοι ἐβάρησαν ἕξω τῆς πόλεως τὸ σῶμα, σεσιώπηκεν, ὡς διδασκάλῳ χαριζόμενος. ubi sequentia verba, tanquam inutile additamentum, resecanda: λέγεται γὰρ ὡς ἔβησαν αὐτοῦ τὸ σῶμα οἱ Ἀθηναῖοι ὡς αἰτίου τῆς μεταβολῆς τῆς δημοκρατίας. Oratio, qua se defendit Antiphon, dicitur *περὶ μεταστάσεως*, i. e. *de mutatione status popularis in oligarchiam Quadringentorum viciorum.* Harpocration v. Στασιώτης. Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ μεταστάσεως: περὶ τοίνυν, ὃν Ἀπόλληξίς κατηγορεῖται, ὁ στασιώτης ἦν ἐγὼ, καὶ ὁ πάππος ὁ ἐμὸς etc. ubi H. Valesius, Vir magnus, corrigit ἢ vel οὐ στασιώτης ἦν ἐγὼ. Malim, ὅτι στασιώτης ἂν ἦν ἐγὼ (*).

Sed antequam hinc discedamus, excutienda sunt quaedam veterum scriptorum loca, quae hactenus di-

[(*) „ Legendum ex MSS. Reg. et Coll. S. S. Trin. Cantab. ΩΕ στασιώτης —.“ KIDD.]

sputatis non satis convenire videantur. Pseudo-Plutarchus ex Lysiae oratione deperdita, et Theopompo refert, Antiphontem sub triginta Tyrannis, qui Olymp. XCIV. 2. constituti sunt, capitis damnatum esse. Si Lysiae illa oratio, et Theopompi historia extaret, certius hac de re judicari posset. Lysias quidem in oratione, quae superest, *adv. Eratosth.* p. 216. Antiphontem, narrat, a populo, post libertatem recuperatam, condemnatum esse, adeoque nihil dicit, quod Thucydidi, et Monumento publico, supra a nobis laudato, cujus summa debet esse auctoritas, adversetur. Antiphon igitur, qui sub triginta tyrannis periit, diversus fuit ab Antiphonte Rhamnusio: quod et ipsum Plutarcho commode in mentem venit. Adjiciamus ejus verba ex pulcherrima emendatione Taylori *Lectio. Lysiac. c. VII.* ἀλλ' οὗτός γε ἂν εἴη ἕτερος, Λυσιδανίδου πατὴρ, οὗ Κρατίδος ἐν Πυτινῇ ὡς πονηροῦ μνημονεύει. Verum, ne quid dissimulemus, Theramenes etiam apud Xenophont. *Hellen. II.* p. 467. Antiphontis condemnationem manifeste tribuit triginta Tyrannis: ἀλλὰ μὴν καὶ Ἀντιφῶντος ὑφ' ὑμῶν ἀπολλυμένου, ὃς ἐν τῷ πολέμῳ δύο τριήρεις εὖ πλεούσας παρείχετο, ἐπιστάμην ὅτι καὶ οἱ πρόθυμοι τῇ πόλει γεγεννημένοι πάντες ὑπόπτως ὑμῶν ἔξοισιν. Qui locus cum Thucydide, et Monumento publico apud Plutarchum, conciliari non potest, nisi forte dicamus, Theramenem propterea Antiphontis exitium triginta Tyrannis imputasse, quod plures in eorum numero essent, qui ante constitutum Trigintaviratum Antiphontem in perniciem impulissent. At haec de Antiphontis morte querela cui-

vis potius convenisset, quam Therameni, in quem unum Lysias *Orat. adv. Eratosthen.* p. 216. conjicit crimen Antiphontis interfecti: βουλόμενος δὲ τῶ ἡμετέρῳ πλήθει δοκεῖν πιστὸς εἶναι, Ἀντιφῶντα καὶ Ἀρχεπτόλεμον Φιλτάτους, ὄντας αὐτῶ κατηγορῶν ἀπέκτεινεν. Cui dubitationi forte quis ita occurrat, ut dicat, Theramenem, cum idem sibi, quod Antiphonti antea, supplicium impenderet, vel poenitentiam agere coepisse, quod veterem amicum perdidisset, vel crimen a se transferre voluisse in triginta Tyrannos. Sed fatemur, animum magis in hanc partem inclinare, ut statuamus, Xenophontem non de Antiphonte Rhamnusio loqui, sed de alio, Lysidonidis filio, quem Lysias in oratione deperdita, et Theopompus dicunt sub triginta Tyrannis periisse.

Hactenus de vita, rebus gestis, et morte Antiphontis; quibus speramus satisfactum esse Taylora V. Cl. in *vita Lysiae* p. 39. dubitanti, an Antiphon e collegio CCCC. Virorum idem fuerit, qui Antiphon Orator.

CAPUT TERTIUM.

Sequitur, ut de ingenii monumentis, quibus Antiphon nomen suum posteritati commendavit, breviter dicamus. Sed hic nobis fere otium fecerunt Viri literariae historiae peritissimi, Jo. Meursius in *Biblioth. Attica*, T. X. *Thes. Ant. Gr.* p. 1422. Jo. Jonsius libro saepius laudato, et Jo. Alb. Fabricius *Bibl. Gr.* L. II. C. 26. p. 837. Attingamus igitur ea tantum, quae a viris egregiis vel perperam dicta sint, vel
 praec-

praetermissa. De Antiphontis τέχνη ῥητορικῇ supra diximus, quae repetere non est necesse. Orationes ejus sexaginta olim extiterunt, e quibus Caecilius, Rhetor, viginti quinque velut subdititias familiā submovit. Phoebus et Plutarchus: Φέρονται δὲ αὐτοῦ λόγοι ἐξήκοντα, ὧν ὁ Καικίλιος εἴκοσι καὶ πέντε Φησὶν αὐτοῦ καταψεύδεσθαι, ὡς εἶναι τοὺς διαφυσόντας τὸ νόθον, πέντε καὶ τριάκοντα. Sed ex his paucae tantum commune bonorum librorum naufragium evaserunt: reliquarum vix tituli salvi ad nos pervenerunt. Atque hic, quod supra promisimus, a nobis praestandum est, ut velut per inductionem demonstremus, Jo. Jonsium Orationes, quae supersunt, temere et inconsulte pro declamationibus a scholastico homine confictis habuisse. Ex *Orat.* IV. p. 41. ἀπελογηθῆναι citat Pollux II. 119. Ex eadem *Orat.* p. 44. locum laudat Ammonius v. Ἐνθύμημα. Quae in *Orat.* V. p. 50. leguntur, τὸν ἀναίτιον καταλαβόντας, τὸν αἴτιον ἀψείναι, affert Suidas v. Καταλαβεῖν, qui hinc corrigendus. Ex *Or.* X. p. 71. vocem γηραιὸς excerpserit Pollux II. 13. Ex eadem *Orat.* p. 72. idem VIII. 21. habet vocem ἐπιτίμιον. Nobilissimam Orationem de caede Herodis bis nominatim citat Harpocration v. Διετέλουτο, et v. Φροῦδος. Uterque locus extat p. 103. et 111. Ex eadem oratione, quamvis haud nominata, Pollux III. 138. excerpserit vocem αἰτίας, quae est p. 101. et IX. 13. verbum χαροφίλειν, quod occurrit p. 126. Orationem de Chorcuta laudat Harpocration v. Διδάσκαλος. Locus, quem inde affert, extat p. 143. Sed idem ex eadem Oratione citat Δυπόλια, quae ibi non comparent. Vide

detur ergo Harpocraton, memoria lapsus, Orationem de *Choreuta* pro quinta, in qua p. 49. Διπλόλια occurunt, laudasse. Eat nunc Jonsius, et spurias ineptasque judicet Orationes, quas ipsi antiqui Grammatici, quorum spectata est eruditio, Harpocraton, Pollux, Ammonius, Suidas, non modo ut genuinas probarunt, verum etiam tanquam Attici sermonis normam adhibuerunt. Haec sufficiant ad vindicandam γνησιότητα *Orationum de caede*, vel λόγων Φονικῶν, quas nobis solas reliquas fecit temporis injuria.

Inter Orationes deperditas, teste Pseudo-Plutarcho, prae aliis laudem tulit ὁ πρὸς Ἐρασίστρατον περὶ Τῶν Ἰδεῶν. Bona fide vertitur, de generibus vel formis dicendi. Ridiculum sane orationis argumentum, quale ne ineptus quidem posterioris aetatis Sophista ad populum explicare sustinisset. Vidit absurdum, quod in hoc titulo est, (et quis non videat?) Jo. Jac. Reiskius *Animadv. in Plutarch.* p. 490. Verum, ut est infelicissimus conjector, hic quoque, περὶ τῶν ἐλαιῶν, de oleis, legens, aberravit. Vide, quanto feliciter Celeberrimus Ruhnkenius restituerit, ὁ πρὸς Ἐρασίστρατον περὶ Τῶν Ταῶν, oratio adversus *Erasistratum de Pavonibus*. Subjiciamus veterum scriptorum loca, quae palmariam emendationem omni dubio liberent. Athenaeus XII. p. 397. Ἀντιφῶντι δὲ τῷ ῥήτορι λόγος μὲν γέγραπται, ἔχων ἐπιγράμμα περὶ Ταῶν. ubi plura laudat ex hac oratione. Aelianus *Histor. Animal.* V. 21. ἐτιμῶντο δὲ τὸν (ταῶν) ἀρρένα, καὶ τὴν θῆλυν δρακιδῶν χιλίων, ὡς Ἀντιφῶν ἐν τῷ πρὸς Ἐρασίστρατον λόγῳ Φησί. Harpocraton

oration: Εὐοφθάλμω, ἀντὶ τοῦ εὐπρεπῶς. Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ Ταόνων. Idem alibi: Πυριλαμπής. Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ τῶν Ταῶν. Eustathius ad *Iliad.* B. p. 346. Athenaeum, ut solet, describens: Ἀντιφῶν μὲν γὰρ, Φασίν, ὁ ῥήτωρ δυσυλλάβως κλίνει, λόγον γράφας, ἐπιγραμματα ἔχοντα περὶ Ταῶν. Forte hicce Antiphontis *Ραγο* occasionem dedit Luperco Berytio, Grammatico, scribendi libelli περὶ τοῦ Ταῶ, sicut idem alium libellum scripserat περὶ τοῦ παρὰ Πλάτωνα ἀλεκτρυόνος. Vide Suidam v. Λούπερκος.

Scriptis etiam Antiphon Ἀλκιβιάδου λοιδορίας, laudatas a vero Plutarcho *Alcibiade* p. 192. F. ἐν δὲ ταῖς Ἀντιφῶντος λοιδορίαις γέγραπται, ὅτι παῖς ὢν ἐκ τῆς οἰκίας ἀπέδρα πρὸς Δημοκράτη, τινὰ τῶν ἑραστῶν. Hanc quoque orationem Jonsius p. 325. in scholis Sophistarum, vel ab alio quodam Alcibiadis inimico potius, quam ab Antiphonte Rhamnusio, scriptam judicat. Quae conjectura non minus vana est, quam illa de Orationum superstitione νοθεία, paulo ante a nobis confutata. Nam quid potest esse magis verisimile, quam Alcibiadem, aequalem Antiphontis, et Quadringentis, quorum princeps erat Antiphon, infensissimum, ab Antiphonte oratione acerba esse laceratum? Atqui, quod Plutarchus scribit, planissime confirmat Athenaeus *L.* XII. p. 525. B. elegans ex illa Oratione afferens fragmentum: περὶ δὲ τῶν Ἀβυθηνῶν Ἀντιφῶν ἐν τῷ κατ' Ἀλκιβιάδου λοιδορίας οὕτως· ἐπειδὴ ἔδοκιμάσθης ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων, παραλαβὼν παρ' αὐτῶν τὰ σαυτοῦ χρήματα, ὧχου ἀποπλέων εἰς Ἀβυδον, οὔτε χρέος ἴδιον σαυτοῦ πραξόμενος οὐδὲν, οὐδὲ προξενίας οὐδεμιᾶς ἔσκεν· ἀλλὰ τῇ σαυτοῦ παρα-

νομία καὶ ἀκολασία τῆς γνώμης ὁμοίους ἔργων τρόπον μαθησόμενος παρὰ τῶν ἐν Ἀβύδῳ γυναικῶν, ὅπως ἐν τῷ ἐπιλοπιῶ βίῳ σάντου ἔχεις χρῆσθαι αὐτοῖς. ubi Celeb. Ruhnkenius pro παρανομία legere malit παροινία, quae vox centies jungitur cum ἀκολασία. Pertinet ad hanc emendationem. stabilicndam locus Plutarchi *Alcibiad.* p. 211. D. ὅπως αὐτὸς ἐπ' ἀδείας χρηματίζεται περιπλέων, καὶ ἀκολασταίνῃ μεθύσκόμενος καὶ συνῶν ἑταίραις Ἀβυθιναῖς, καὶ Ἴωνισιν. Titulos orationum Antiphontiarum, a viris eruditissimis collectos, augere licet et Grammaticis ineditis, qui sunt penes Celeb. Praesidem. *Antiatthisia MS.* Ἀναδέξαι, οἶον ἐργυῆσαι. Ἀντιφῶν πρὸς Πολύευκτον. Δεινόλοχος Ἀλθαία. *Lexicon Sangerm. MS.* Ἀθίναζε. — καὶ τὸ παρὰ Ἀντιφῶντι δὲ ἐν τῷ περὶ ἀνδραποδισμοῦ λόγῳ ἐπίστασιν ἔχει ὡς ἡμαρτημένον τὴν σύνταξιν. γράφει δὲ οὕτως· ἐπειδὴ γὰρ ἀπέφκει τὴν Ἀθίναζε, καὶ ἀπηλλάγη τῆς κληρουχίας. In iisdem Grammaticis alia etiam Antiphontis fragmenta reperiuntur. *Lex. Sangerm. MS.* Ἀδυναμία ἐρεῖς, ὡς Δημοσθένης, καὶ ἀδυνασία, ὡς Ἀντιφῶν, καὶ Θουκυδίδης, καὶ ἀδυνατία, ὡς Δεινόλοχος. † Ἀιόλουθα, Ἀντιφῶν τὰ ἐπόμενα καὶ σύμφωνα. † Ἀποδικεῖν, ἀντὶ τοῦ ἀπολογεῖσθαι. οὕτως Ἀντιφῶν. Ultima glossa etiam est apud Suidam, ubi pro Ἀντιφῶν male legitur Ἀντιφάνης, quamvis cum Suida conveniat Eudemus *Lex. Rhetor. MS.* quod Celeb. Praeses Parisiis evoluit. De horum nominum permutatione *Cap. IV.* nonnulla dicemus. *Lexicon Reg. MS.* Τρίτην ἡμέραν χρὴ λέγειν, οὐχὶ τρεῖς ἡμέρας. Ξενοφῶν· καὶ τρίτην ἡμέραν αὐτὸ τοῦτ' ἐπραττον. Μένανδρος· ἡμέραν τρίτην ἐπεκώμασεν ἡμῖν. Ἀντιφῶν· ἐχθρὸς μετὰ πέντ'

πέντ' ἔπεινον, ἡμέραν τρίτην μεθ' ἑπτά. *Antiatricista*
MS. Ἀπειθορχία. ἈντιΦῶν πολικῶν. *Corrigendum*
 videtur πολιτικῶ, ut ejus λόγος πολιτικῶς intelligatur.

CAPUT QUARTUM.

Plures Antiphontes clarum in literis nomen habuerunt; ex quibus duo imprimis ipsorum veterum negligentia, dicam, an inscitia, cum Antiphonte Rhamnusio saepe confudit. Nos breviter de illis disputemus, omissis, quae Jonsius, Fabricius, et Cl. Taylorus *Lect. Lysiac. C. VII.* occuparunt, et, qui discernendi sint, accurate discernamus.

I. Antiphon τερατοσκόπος, sive *haruspex*, quem ab Oratore bene distinguit Hermogenes *de Form. Orat. II. p. 497.* Rectissime etiam Suidas: ἈντιΦῶν, Ἀθηναῖος, τερατοσκόπος, καὶ ἐποποιός, καὶ σοφιστής. ἐκαλεῖτο δὲ λογομάγειρος. Idem ex alio auctore: ἈντιΦῶν, Ἀθηναῖος, δνειροκρίτης. περὶ κρίσεως δνειρων ἔγραψε. Tzetzes *Scholio MS.* quod supra dedimus, cum scribit Alexandri tempore vixisse. Sed multum fallitur. Vixit enim tempore Socratis, et invidus divini viri obtrectator, discipulos ab eo avertere tentavit. Diogenes Laert. II. 46. ex *Aristotele*: Σωκράτει τις, καθ' ἃ φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν τρίτῳ περὶ Ποιητικῆς, ἐφιλονεῖκει Ἀντίλοχος Λήμνιος, καὶ ἈντιΦῶν ὁ τερατοσκόπος. ubi vid. Menagium. Socratis cum hoc Antiphonte contentionem copiose et eleganter explicat Xenophon *Memorab. I. 6.* Sed Plutarchus et Photius, quadrata rotundis miscere soliti, haec
 non

non de Antiphonte *Onirocritico*, sed de *Rhamnusio* accipiunt. Plutarchi verba haec sunt: διατριβὴν δὲ συνέστησε, καὶ Σωκράτει τῷ Φιλοσόφῳ διεφέρετο τὴν ὑπὲρ τῶν λόγων διαφορὰν, οὐ Φιλοεικῶς, ἀλλ' ἐλεγκτικῶς, ὡς Ξενοφῶν ἱστορῆκεν ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασιν. Frontem perfricuisse hominem dicas, qui tale quid a Xenophonte scriptum affirmare audeat. Nam Xenophon inducit Antiphontem cum Socrate disputantem, non ut virum probum, et veri investigandi studiosum, sed ut improbum cavillatorem. Veniebat in mentem, forte Plutarcho succurri posse, transponendis ejus verbis: οὐκ ἐλεγκτικῶς, ἀλλὰ Φιλοεικῶς. Sed hanc medicinam faciendam esse negat ejusdem erroris socius, Photius: διενεχθῆναι δὲ φασὶν αὐτὸν καὶ Σωκράτη τῷ Φιλοσόφῳ, οὐ πρὸς Φιλοεικίαν, ἀλλὰ πρὸς ἔλεγχον ὄρῶντα. Habeant igitur secum errores suos, serventque sepulcro. Ipse vero Xenophon satis indicat, illam disputationem non cum Antiphonte *Rhamnusio* institutam fuisse, sed cum Antiphonte *Onirocritico*, appellans eum σοφιστὴν, qui titulus huic Antiphonti tribui solet, non *Rhamnusio* oratori. Sed omnem controversiam dirimit gravissimus auctor, Aristoteles, cujus testimonium paulo ante ex Diog. Laert. laudavimus. Quo magis miramur, inter ipsos Veteres hac de re non satis convenisse. Nam, teste Athenaeo L. XV. p. 673. F. *Andran-tus* librum scripserat, compilatum postea ab *Hephaestione*, Grammatico, περὶ τοῦ παρὰ Ξενοφῶντι ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασιν Ἀντιφῶντος. Vidimus *Cap. 1.* Hermogenem Antiphonti *haruspici* tribuere λόγον περὶ ἀληθ

ἄληθείας, λόγον περὶ ὁμοιοῦς (*), λόγον πολιτικῶν, et λόγους δῆμηγορικούς. Sed ut posteriores orationes ad *Rhamnusiunt* referendae videntur, sic omnium consensu libri περὶ Ἄληθείας tribuuntur Antiphonῆι *Sophistae*. Grammatici veteres apud Fabricium duos hujus operis libros laudant. Sed *liber decimus sextus* in *Schol. MS. Demosthenis*, quod Wolfius ad eum affert p. 1151. citatur: ἐν τῷ 15 τῆς Ἄληθείας ὁ αὐτὸς κέχρηται καὶ ἐπὶ διακοσμῆσεως. Hanc tamen lectionem dubiam faciunt Harpocration et Suidas v. *Διάθεσις*, apud quos eadem glossa reperitur, legentes ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Ἄληθείας. Videtur igitur opus in duos tantum libros divisum fuisse. Vir praeclarus, Joannes Alberti, cujus morte [anno 1762.] Graecae literae ingens damnum fecerunt, hunc Antiphontis librum laudari putabat ab Hesychio in hac glossa: Γλαῦξ ἐν πρώτῃ παροιμία. ταῖς ἀληθείαις ἀνέκειτο γὰρ ὑπὸ Φειδίου ἐν τῇ ἀκροπόλει: cujus opinionem non sequar. Nam primum hic liber nusquam vocatur αἰ Ἄληθεῖαι, ubique ὁ περὶ Ἄληθείας, vel ὁ Ἄληθείας, sicut ipse Hesychius alibi laudat: Ἄβιος. πλούσιος, ὡς Ἀντιφῶν ἐν Ἄληθείας ᾧ. Deinde ταῖς ἀληθείαις omnino capiendum pro *re vera*, ut bene cepit Kusterus. Similiter *Scholiastes Aristophanis ad Vesp.* vs. 1081. Γλαῦκα δὲ, τὴν Ἀθηναίων. Φασὶ δὲ, κατὰ τὸ ἀληθὲς γλαῦκα διαπταῖ

[(*) „ Cf. Harpocrat. v. Ἀναθέσται. Toup. ad I. [Emend. T. IV.] p. 403. et ad Hesych. [Emend. T. III.] p. 437. De priore glossae clausula omnino silet Cod. MS. Reg. Ibid. I. 22. Vide. Toup. l. c. p. 402.” κινδ.]

πᾶσθαι, τὴν νίκην τοῖς Ἀθηναίοις ἀπαγγέλλουσαν. Tradit Origenes *adv. Celsum* IV. p. 176. Antiphontem hoc libro *providentiam sustulisse*: καὶ Ἀντιφῶν, ἄλλος ρήτωρ νομιζόμενος εἶναι, καὶ τὴν πρόνοιαν ἀναίρων ἐν τοῖς ἐπιγεγραμμένοις περὶ Ἀληθείας παραπλησίως τῇ Κέλσου ἐπιγραφῇ. Ad hanc ejus doctrinam referendum videtur fragmentum, quod extat apud Suidam: Ἀδέητος. ὁ μηδενὸς δεόμενος, καὶ πάντα ἔχων. Ἀντιφῶν ἐν ᾧ Ἀληθείας. Διὰ τοῦτο οὐδενὸς δεῖται, ὅτε προσδέχεται οὐδενὸς τι, ἀλλ' ἄπειρος, καὶ ἀδέητος. ubi pro ἄπειρος forte emendandum εὔπορος, quamvis vulgata lectio etiam explicari possit. Haec autem quin Antiphon *de Deo* dixerit, nihil est, quod dubitemus. Vides igitur, Epicurum hanc pestiferam doctrinam non per se invenisse, sed dudum ab Antiphonte inventam, in philosophiam suam transtulisse. Vid. Diogen. Laert. X. 139. et ibi Menagium. Epicuri sententiam elegantissimis versibus explicat Lucretius II. 645 — 650.

*Omnis enim per se Divūm natura necesse est
Immortali aeyo summa cum pace fruatur,
Semota a nostris rebus, sejunctaque longe.
Nam privata dolore omni, privata periclis,
Ipsa suis pollens opibus, nihil indiga nostri,
Nec bene promeritis capitur, nec tangitur ira.*

Hanc observationem, a Celeb. Ruhnkenio mecum communicatam, nefas fuisset omittere. Fragmentis libri περὶ Ἀληθείας, quae apud varios Grammaticos

reperiuntur, adde hoc ex *Lexico Sangerm. MS.* Ἀφροδίτης, ἀντὶ τοῦ Ἀφροδίσιων. οὕτως Ἀντιφῶν ἐν Ἀληθείας πρώτῳ.

II. Antiphon Tragicus, qui vixit apud Dionysium Seniore, Siciliae Tyrannum, ejusque tragoediis reprehendendis perniciem sibi arcessivit. Celebratur aculeatum ejus dictum, quo Dionysium graviter offendit. Nam quaerenti Dionysio, quodnam aes optimum esset, respondit, ex quo Athenienses Harmodii et Aristogitonis statuas conflasset. Vid. Plutarch. *de Adul. et Am. discor.* p. 68. A. *de Stoicor. repugn.* p. 1051. C. Haec Philostratus p. 500. Pseudo-Plutarch. et Photius male referunt ad Antiphontem Rhamnusium, quos satis confutat diversa utriusque aetas. Ad hunc Tragicum etiam pertinet, quod narrat Aristoteles *Rhet.* II. p. 76. Ἀντιφῶν ὁ ποιητὴς μέλλων ἀποτυμπανίζεσθαι ὑπὸ Διονυσίῳ, εἶπεν, ἰδὼν τοὺς συναποθνήσκειν μέλλοντας ἐγκαλυπτομένους ὡς ἦσαν διὰ τῶν πυλῶν, τί ἐγκαλύπτεσθε, ἔφη· ἢ μὴ αὐρίον τις ὑμᾶς ἴδῃ τούτων. Ex Antiphontis dramatis laudatur Ἀνδρομάχη ab *Auctore Ethic. Eudem.* VIII. 4. Μελέαγρος ab Aristotele *Rhet.* II. p. 108. Quibus Jonsius et Fabricius male addunt Πλήξιππον. Nam ex Aristotele *Rhet.* II. p. 63. apparet, *Plexippum* non drama fuisse, sed personam inductam in Μελέαγρο. De *Plexippo* singulari libello disputasse *Andrantum*, Grammaticum, docet Athenaeus L. XV. p. 673. F. Hinc Cel. Praeses emendabat Pollucem X. 63. pro ἐν Ἀντιφάνους Μελέαγρο legens ἐν Ἀντιφάντος Μελέαγρο· cui eadem medicina adhibenda

videbatur VII. 57. ubi Ἀντιφάνης ἐν Μηδεῖα laudatur. Forte Antiphontis Μηδεῖα non aliud drama fuit, quam Ἰάσων, quod, nusquam ab editis scriptoribus memoratum, citatur ab *Antiatticista* MS. Διετίθειν, διετίθεισαν. Ἀντιφῶν Ἰάσωνι. Idem Grammaticus bis Antiphontis Ἄδωνι laudat: Ἀκλήριον. Ἀντιφῶν Ἀδάνιδι. ὁ αὐτὸς, Εὐκλήριον, ἀντὶ τοῦ κατ' ὄρθωμα. Et alio loco: Ἀνὰ μέτρον, ἀντὶ τοῦ ἐν μέσῳ. Ἀντιφῶν Ἀδάνιδι. Sed alibi hanc fabulam Antiphani tribuit: Κατάλυσιν, καὶ τοῦτο ἐπαιτιῶνται. Ἀντιφάνης Ἀδάνιδι. Sic incerti sumus, utrum Antiphon, an Antiphanes, *Adonidem* docuerit. Malim tamen hoc drama ad *Comicum*, quam ad *Tragicum*, referre, propterea quod alii etiam Comici, Plato, Araros, Philiscus idem argumentum tractarunt. Haec pluribus adstrui possent tum ex aliis scriptoribus, tum ex praeclaro illo *Antiatticista* MS. qui aliquando, ut speramus et optamus, in lucem vindicatus, veterum Dramatum rationi novum lumen affundet. Perpetua vero est apud alios etiam scriptores *Antiphontis* et *Antiphanis* confusio. Sic apud Stobaeum *Serm.* XXI. p. 176. et *S.* LIX. p. 382. alii Codd. Ἀντιφάνους, habent, alii Ἀντιφῶντες, notante C. Gesnero. Apud eundem *Serm.* XXIV. p. 192. similem varietatem e MSS. Parisinis adnotavit immortalis Batavi nominis decus, Hugó Grotius in exemplari suo, quod servat Bibliotheca publica Leidensis. Suidas: Τρίτῳ καὶ τετάρτῳ ἔτει, ἀντὶ τοῦ πρὸ τριῶν καὶ τεσσάρων ἔτων. οὕτως Ἀντιφάνης. At Photius *Lexico* MS. legit Ἀντιφῶν. Haec nominum permutatio induxit

duxit Steph. Berglerum ad Aristoph. *Nub.* vs. 1419. ut Antiphontem vocaret *Comicum*, qui *Tragicus* fuit: quamquam nec Antiphonti *Tragico*, nec Antiphani *Comico* dictum illud a Scholiaste *l. c.* laudatum, *γηροτροφία προσέοικε παιδοτροφία*, tribuendum erat. Nam ad Antiphontem Oratorem diserte refertur a Clemente Alex. *Strom.* VI. p. 748. Hactenus de Antiphonte *Tragico*.

III. Antiphon, Medicus, qui scripsit *σύνοψιν τῶν κατ' ἄνθρωπον*. Pollux II. 224. Ἀντιφῶν δὲ (ἐπίπλεον) ἀρτεικῶς καὶ οὐδετέρας λέγει ἐν ταυθα σύνοψις τῶν κατ' ἄνθρωπον. Hanc lectionem e Codice Antwerpensi profert Vir Graece doctissimus, Joach. Kühnius, e qua, licet corrupta, tamen evidens est, laudari Antiphontis *σύνοψιν τῶν κατ' ἄνθρωπον*. Quod autem Pollux illius auctoritate utitur, inde colligi potest, scriptorem et elegantem et vetustum fuisse. Alia quoque nobis in Polluce, quae ex hoc Antiphonte sumta sint, deprehendisse videmur. v. c. II. 41. τὸ δὲ ποιοῦν τὸ νόσημα, καρῶν Ἀντιφῶν Φησί. *ibid.* 215. τῶ κέντρον ἐξαιμάσσειν, καὶ ἔναιμον, καὶ ἐναιμῶδες παρὰ Ἀντιφῶντι. *ibid.* 223. καὶ Ἀντιφῶν δὲ εἶρηκεν· ἐν ᾧ τὸ ἔμβρονον αὐξάνεται τε καὶ τρέφεται, καλεῖται χορίον. Apud alios scriptores hujus Antiphontis nullam mentionem invenimus.

IV. Antiphon, Philosophus et Mathematicus, qui scripsit *de quadratura circuli*, et *de rerum natura*, laudatus Aristoteli *Sophist. Elench.* I. 10. et *Phys.* I. 2. ejusque Interpretibus, Themistio, Simplicio, Philopono, item Plutarcho *de Placit. Philosoph.* II.

p. 901. Proclo in *Platonis Timaeum* p. 4. Stobaeo
Ecl. Phys. I. p. 55. 59. Eusebio *Praep. Euang.*
 XV. p. 838. 851. aliisque.

V. Antiphon, recentior, ut videtur, superiori-
 bus, qui scripsit *περὶ τοῦ βίου τῶν ἐπ' ἀρετῇ πρωτευ-
 σάντων*, laudatus Diogeni Laertio VIII. 3, et Por-
 phyrio *de vita Pythag.* p. 9.

VI. Antiphon, scriptor libri *περὶ Γεωργικῶν*, quem
 unus citat Athenaeus L. XV. p. 650. E.